

RÁKOSLIGET

VÁROSRESZÜNK LAPJA

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. DOMBÓVÁRI ANTAL
SZERKESZTŐSÉG:
1172 BUDAPEST I. UTCA 23.

IDŐSZAKI KIADVÁNY

KIADO: TRES-PRINT KFT
FELELŐS VEZETŐ:
TAKÁCS LÁSZLÓ
NYOMTATÁS: DATUS BT NYOMDÁJA

Jövőre megépül az új iskola

Ma már csaknem teljes bizonyossággal kimondhatjuk: jövő év végére elkészül a ligeti iskola új épületszárnya, ahová az alsós kisdiákok átköltözhetnek szűkös Liget sori és VIII. utcai tantermeikből.

(JÖVŐRE MEGÉPÜL...— FOLYTATÁS A 4. OLDALON)

Idén is ültessen egy fát Rákosligetért!

Rákosliget neve beszélő név. Egy település, melyet fasorok, parkok s a járdák mellett sorakozó fák lombjai tesznek barátságossá, kellemes lakóhellyé. Elődeink ilyennek áldották meg e települést, s tettek is érte: megannyi fát ültettek, melyek közül néhány talán még ma is él. Liget azonban csak akkor zöldell, ha a kivágott, elpusztult fák helyébe újak kerülnek, s lehetőleg mihamarabb, hiszen sok év beletelik, mire egy-egy faesemétből árnyas lombú dió-, gesztenye- vagy juharfa válik, de a gyümölcsfáknak is több év kell, míg termőre fordulnak. Az utóbbi időben, sajnos, egyre ritkábban tapasztalhatjuk, hogy a kivágott fák helyébe újat ültetnek. Sok fa vált építkezések, közműépítések áldozatává, míg az előregedettek a balesetveszély elhárítása végett kell kivágni.

Városrészünk jellegzetességének megőrzését elősegítendő, a korábbi évek sikeres faültetési akcióinak folytatásaként az Önkormányzat költségvetésében biztosított rákosligeti választókerületi keretből az idén is szeretnék egy jelentősebb összeget faültetésre fordítani, az Önök javaslatai alapján és az Önök közreműködésével. Várom ezért mindazok jelentkezését, akik vállalják, hogy az akció keretében kapott fát a házuk előtti vagy valamely közeli közterületen szakszerűen elültetik, és a jövőben gondozni fogják.

Kérem, hogy 2004. október 25-ig küldjék el jelentkezésüket részemre a Polgármesteri Hivatal címén (1173 Budapest, Pesti út 165.) vagy lakcímemre (1172 Budapest, Heltai tér 8.). Kérem, tüntessék fel a pontos címet illetve helyet, ahová a fát ültetnék, valamint azt, hogy legszívesebben milyen fát ültetnének, s azt is, hogy van-e olyan fajta, amelyet semmiképpen sem szeretnének. Remélem, hogy ez a kezdeményezés idén is kedvező visszhangra talál!

DR. DOMBÓVÁRI CSABA
Rákosliget – Régi-Akadémiatelep önkormányzati képviselője

MEGHÍVÓ

AZ 1956-OS FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC
48. ÉVFORDULÓJA TISZTELETÉRE
A RÁKOSLIGETI POLGÁRI KÖR
2004. OKTÓBER 22-ÉN, PÉNTEKEN 17 ÓRAKOR
ÜNNEPI MEGEMLEKEZÉST TART A HŐSÖK TERÉN.
ÜNNEPI BESZÉDET MOND: ZICHY MIHÁLY.
MINDENKIT SZERETETTEL VÁRUNK!

Rákosligeti Polgári Kör

A ligeti fák védelmében

Minden nyitott szemű ember felfedezi lakóhelyén azt, amit szeretni lehet benne (ha van mit felfedezni), és – legalább magában – megfogalmazza a javítanivalókat. Magyarországon nagyon sok települést lehet miért szeretni. Rákosliget és a vele szomszédos, hozzá oly hasonló Régi-Akadémiatelep ezek közé tartozik. Az alább elmondottak ezért Régi-Akadémiára is vonatkoznak.

Amiért szeretnek lakói egy települést, arról nehezebb beszélni. Nem az érzelmek hiánya miatt, hanem éppen azért. A javítanivalókat már könnyebb felsorolni.

A település nevében benne vannak a fák. Az árnyékos utak és (nem törpe!) kertek, a növényzet szembetűnő jelenléte a csenddel és tiszta levegővel együtt (sajnos mára már mindkettő csak viszonylagos) adja a település legnagyobb értékét. A fák, a tiszta levegő, a csend (és természetesen a rá jellemző épített környezet) nélkül Rákosliget már nem lenne Rákosliget többé.

A fák és az általuk adott árnyék – a látvány szépségén túl – enyhíti a nyári napok forróságát. Felesleges külön boncolgatni, hogy a globális felmelegedés és kiszáradás fenyegetésével a háttérben ez mit jelent. Minden szempontból egészségesebb és – nem utolsósorban – szebb környezetet. (Elmélyült gondolkodásra hajlamosak eltöprenghetnek a „szép” és az „egészséges” környezet kapcsolatán!) Ligetnek ebből a szempontból kezdetől fogva magas volt az „életminőség-nívója”, minden tisztes eszközzel arra kell törekedni, hogy ez megmaradjon.

(A LIGETI FÁK...— FOLYTATÁS A 2. OLDALON)

A LIGETI FÁK VÉDELMÉBEN

(FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL)

A fák egyes számú ellensége a villanyhálózat. Ahogy a vasútról hazafelé jövet be-benézek a számozott keresztutcákba, siralom látni a villanydrótok oldalán a csököttre nyírt szerencsétlen fákat. Az utcák másik oldalán növe (már ahol van ilyen) szép, nagy, egészséges fák mellett még szörnyűbb a kontraszt. Pedig a fentiek miatt elsődrendűen fontos lenne, hogy a villanydrótokat – hasonlóan, mint a Régi-Akadémián – szigetelt burkokban vezessék, mert így csak kisebb metszés szükséges, és a fák koronája jóval a drótok fölé nyúlhat. Ugyanez vonatkozik az 1000V-os vezetékekre is, amennyiben pedig nem megvalósítható, úgy el lehet gondolkodni esetleges föld alá tételükön. A legfontosabb persze a másik, sokkal kiterjedtebb hálózat ügye, arra pedig van megoldás.

Egyebekben szükséges egy faültetési program kidolgozása. Gondolok pl. olyan módszerre, hogy gyorsan és nagyra növe fákat ültetni oda, ahol nincsenek az utcában magas fák, közeikbe pedig lassan növe, szép, értékes fajtákat, amelyek az előbbiek árnyékában jól fejlődhetnek, és amikor elég nagyok, amazokat ki lehet vágni – de ez sok esztendő. Ahol már vannak fák, ott is gondoskodni kell jó előre az utánpótlásról. Aki fákban gondolkodik, az hosszú távra tervez, ez pedig kizárja a pernyi érdekek felelőtlen érvényesítését.

A fák második számú ellensége az utak burkolása. Mégpedig: a rossz módon történő burkolása. Példa a rosszra: a Lyka Károly utca. Egy szakasza valóságos beton- és aszfaltsivatag a túlméretezett árkával. Fairtás előzte meg, szívfacsaró volt a látvány. Főlöszlegesen mondani, mennyire káros ez a fajta „korszerűsítés”. Közlekedési szempontból nem indokolt az aszfaltcsík szélessége (nincs folyamatos szembeforgalom, kerülni, parkolni füves padkán vagy enyhe ívű füves árokban is lehet), a meredek falú és mély árok pedig balesetveszélyes autósok, gyalogosok, kerékpárosok számára egyaránt, ráadásul kifejezetten ronda. Nincs helye fűnek, fának, virágnak. Ezzel szemben jó példa: a Bartók Béla utca. Keskeny aszfaltszönyeg, szegélykő vele egy szintben (fontos!). Füves árok, nem meredek. Ha két autó találkozik, a füves padka és árok alkalmas kerülésre, egyebekben parkolásra is. (Állandó szembejövő forgalomra – a Ferihegyi út és a vasút melletti utak kivételével – nem kell tervezni a ligeti utcákat.) Fák nőnek az út mellett, melyek árnyékot adnak – egy példa arra, hogy így is lehet. A mi utcánk, a XIV. utca is elég jól sikerült ebből a szempontból (aszfaltozás-kor megmaradtak a fák) – de állítólag csak azért, mert az útszegélyt jelző cölöpök kitűzését követő éjszakán ott jártak a cölöptologatók („cölöptologatók” – lásd May Károly: Winnetou, ám jelen esetben pozitív szereplők voltak), és újra tűzték a nyomvonalat, ezúttal a fák védelmében keskenyebbre...

Így is lehet, de jobb lenne kellő időben a kellő fórumokon tekintettel lenni bizonyos kérdésekre. Például arra: kiknek érdekében történik mindez? Mert ha a ligetiek érdekében, akkor bizony megmaradnak a fák. Ráadásul nem kötelező mindegyik utcát leaszfaltozni. A közüzalék előnye, hogy járható, átveszti a csapadékot (megint csak: fák!), és nem lehet rajta száguldozni. Forró napokon nem szívja magába a meleget, ami szintén nem közömbös a mikroklíma szempontjából, ugyanakkor nem porzik. Egy forró nyári délután egyszer végigbicikliztem a VIII. utcán, valóságos megkönnyebbülés volt a régi, földutas szakaszra érni. Több fa, és alulról nem süt semmi... Persze, a közüzalékos eljárás rendszeres karbantartást igényel.

ZICHY MIHÁLY

In memoriam Bényi László

„Életem első gyermekkori élményére jól emlékszem. Házunk kertjében, napnyugtakor egy fehér lovas alakja tűnt fel az égen. Amikor megpillantottam, elámultam, de még inkább megrémültem és elfutottam. (Erről nem beszéltem soha senkinek, ami nem vall rám, mert amit érdekesnek tartok, azt elcsevegem, azt szoktam mondani, ami titok, azt ne bízzák rám. Ezt a titkot azonban mindmáig megőriztem.) Már réges-régen tudom, hogy nem hús-vér lovas volt, amit láttam – több annál: alkonyati felhők és sötét akáclobok egymásba kapaszkodó formáiból a képzeletem szülte. Mindez Rákosligeten történt, ahol születtem – a baba közlése szerint – félburokban.”

Bényi László Rákosliget szülőtte volt – egy kicsiny község a főváros határában, az 1900-as évek elején – ahogyan ő fogalmazott: félúton város és falu között. Itt vett először ceruzát s csetet kezébe, itt rajzolta s festette első képeit: anyai nagymamáját és apai nagyapját, a házuk udvarát, a keresztúri fasorokat, a régi malmot s a Rákos-patak hídját.

Innen indult művészi pályája, s élete alkonyán ide tért vissza: Rákosliget alapításának 100. évfordulóján – ő akkor töltötte be a kilenevenediket – Rákosligeti Centenárium Emlékéremmel tüntették ki, majd néhány évvel később a XVII. kerület díszpolgárává választották. Utolsó látogatása kora tavasszal nyitottuk meg ott, ahonnan indult: a Rákos mentén.

„Anélkül, hogy világrajövelem körülményeit misztifikálni akarnám, elmondhatom – ha nem is lettem szerencsés, mint a burkokban születettek –, panaszra nem lehet okom.” – írta néhány évvel ezelőtt. – „Amire vágytam, és amit elértem, nem tálcán hozta elém a sors, de a legfontosabbakat, szüleimet, környezetemet és barátaimat jól választottam.”

„Vagyok, hogy szolgáljak” – ez áll díszpolgári kitüntetésén. Így élt. Nyugodjék békében!

DR. DOMBÓVÁRI CSABA
Rákosligeti Polgári Kör elnöke

Meghívó

A Rákosligeti Polgári Kör rendezésében a rákosligeti hitéletet a kezdetektől napjainkig bemutató egyháztörténeti kiállítás nyílik a Csekovszky Árpád Művelődési Házban 2004. november 30-án.

„Merre tart a XVII. kerület?” címmel 2004. november 16-án rendezendő beszélgetésünk vendége dr. Hoffmann Attila polgármester lesz.

2004. december 7-én este dr. Takács Péter, a XVII. kerület nemrég kinevezett rendőrkapitánya lesz vendégünk, a beszélgetés témája: közbiztonság Rákosligeten.

Ez évi programjainkat Domonkosné Krusnyák Magdolna vetített képes művészettörténeti előadása zárja 2004. december 14-én.

Programjainkra – amelyek keddi napokon, este 18 órakor kezdődnek – minden érdeklődőt szeretettel várunk!

dr. Dombóvári Csaba
Rákosligeti Polgári Kör elnöke

Díjátadás városrészünk „születésnapján”

Szeptember 18-án immár ötödik alkalommal került sor a Csekovszky Árpád Művelődési Házban a „Rákosligetért” Díjak átadására. Az idei kitüntetettek: dr. Bérces György családorvos és Kiss József kanonok, rákosligeti plébános.

Dr. Bérces György családorvos immár 25. éve gyógyít Rákosligeten. Ezt megelőzően friss diplomásként a Bajcsy Kórházban dolgozott. A Semmelweis Orvostudományi Egyetemen 1984 óta vesz részt a hallgatók felkészítésében, illetve részt vett a Haynal Imre Egészségtudományi Egyetem rezidens képzésében is. Elismerésre méltó munkája mellett 1990 és 2002 között az Önkormányzat Egészségügyi Bizottságának tagjaként dolgozott, melynek során tevékenyen részt vett a háziorvosi ellátásnak a rendszerváltás utáni új helyzetben szükségessé vált átalakításában. Rákosligeten 1993 óta tevékenykedik háziorvosként. A ligeti polgárok tiszteleik és elismerik, híres szigorúsága mellett is szeretik.

Kiss József kanonok úr is csaknem negyedszázada kezdte szolgálatát Rákosligeten, amelynek során mindvégig jó szervezőkészséggel irányította az egyházközség mindennapjait. Nagy hangsúlyt fektetett az iskolás gyermekek hitoktatására, a betegek és idősek lelki gondozására. Néhány évvel ezelőtt egy helyi lapban így írt: „Tudjuk, hogy a kőből épített templomnál fontosabb lelkünk temploma. Törekszünk is rá, hogy felépüljön a krisztusi szereteten alapuló családi közösség, ahol a gyerekektől kezdve az öregekig a fiatalokon keresztül mindenki családtagnak, éspedig jó családtagnak érzi magát.” Nevéhez kötődik a templom bővítése és felújítása: a templom mellé a kicsiny sekrestye helyébe kiscsoportos foglalkozásra alkalmas hittantermet építtetett. 2002. júniusában tartotta aranymiséjét, amelyen Mécs László szavait idézve foglalta össze az 50 év munkáját: „Küldtek és mentem, ennyi az egész.”

A kitüntetettek városrészünk képviselője, dr. Dombóvári Csaba köszöntötte, a díjakat a XVII. kerület polgármestere, dr. Hoffmann Attila adta át.

Hatvan év után találkoztak ismét a VIII. utcai iskolában azok az egykori osztálytársak, akiknek utolsó, itt töltött tanévüket a háború szakította meg 1944-ben. A Horthy Miklós Rákosligeti Polgári Iskola volt diákjai – akik között van, aki Kanadában sikeres vállalkozó lett, s van, aki azóta is itt él a kerületben – a viszontlátás örömeiben órákon át mesélték egymásnak, kívül mi történt az elmúlt évtizedek alatt (FOTÓ: RÓZSAHEGYI PÉTER)

Fogszabályozás és dentálhigiéna Rákosligeten

A ligetiek és a vonzaskörzetben élők számára ismerősen csenghet a Szászi Ernőné Anikó és férje által alapított fogtechnikai laboratórium, amely 1980-ban nyílt a Gyöngygyűk utcában. Az itt lakók hamarosan megkedvelték a családi környezetben nyújtott magas szintű gyógyító tevékenységet, amely 1994-ben – dr. Szászi Erzsébet révén – fogászati ellátással bővült.

A páciensek részéről jelentkező igény keltette életre az elhatározást, hogy a megszokott minőségű szolgáltatások mellett fogszabályozó, szájsebész valamint dentálhigiénikus szakemberek segítségével egy – magyarországi viszonylatban még kevésbé elterjedt – új kezelési szisztéma kerüljön bevezetésre: a betegek szájhigiéniai ápolását klinikai fogászati higiénikus oklevéllel rendelkező munkatárs végzi, aki a fogászati kezelési csoportot vezető fogszakorvossal – és szükség szerint a fogszabályozó szakorvossal, illetve a szájsebésszel – folyamatos konzultációt tart fenn a minél komplexebb és magasabb szintű betegellátás érdekében.

Remélhetőleg egyre többen élnek a felkínált lehetőséggel, és veszik igénybe itt helyben, új cím alatt (Rákosliget, Ferihegyi út 41.) kulturált körülmények között a szájhigiéniai ellenőrzéseket, ahol hasznos fogápolási tanácsok mellett, illetve fogköltőelvonulást követően, az esetlegesen felszínre kerülő fogászati problémák (pl. fogszuvasodás) megoldása végett előjegyzik a gyógyulni vágyó pácienszt fogorvosi kezelésre.

Vasúti menetrend

Munkanapokon Rákosligetről az alábbi időpontokban indul vonat a Keleti pályaudvarra:

Rákosliget	04:10	04:50	05:20	05:40	06:00
Keleti pu.	04:27	05:07	05:37	05:57	06:17
Rákosliget	06:41	07:05	07:15	07:45	08:20
Keleti pu.	06:57	07:22	07:32	08:02	08:37
Rákosliget	09:46	10:43	11:46	12:56	13:46
Keleti pu.	10:02	11:07	12:02	13:12	14:02
Rákosliget	14:06	14:45	15:09	15:45	16:47
Keleti pu.	14:22	15:02	15:27	16:02	17:02
Rákosliget	17:45	18:50	19:49	21:10	22:21
Keleti pu.	18:02	19:12	20:17	21:27	22:37

Munkanapokon a Keleti pályaudvarról az alábbi időpontokban indul vonat Rákosligetre:

Keleti pu.	04:35	05:35	06:35	07:35	08:20
Rákosliget	04:51	05:51	06:51	07:51	08:36
Keleti pu.	09:25	10:20	11:20	12:25	13:20
Rákosliget	09:41	10:36	11:36	12:41	13:36
Keleti pu.	14:20	14:35	15:20	15:35	16:20
Rákosliget	14:36	14:51	15:36	15:51	16:36
Keleti pu.	16:35	17:20	17:35	18:35	19:35
Rákosliget	16:51	17:36	17:51	18:51	19:51
Keleti pu.	20:35	21:45	22:35	23:35	
Rákosliget	20:51	22:01	22:51	23:51	

Jövőre megépül az új iskola

Ma már csaknem teljes bizonyossággal kimondhatjuk: jövő év végére elkészül a ligeti iskola új épületszárnya, ahová az alsós kisdíjakok átköltözhetnek szűkös Liget sori és VIII. utcai tantermeikből.

Mint arról februári lapszámunkban már beszámoltunk, tavaly decemberben az Önkormányzat valamint a Vegyépszer Rt, a CIB Ingatlanlízing Rt és a CIB Credit Rt alkotta konzorcium aláírta a Hősök terei iskola új épületszárnyának megépítésére szóló szerződést. Ez alapján a Vegyépszer Rt a CIB Ingatlanlízing Rt megrendelésére felépíti az iskola új épületszárnyát 2975 négyzetméter beépített alapterülettel. A műszaki átadást követően az Önkormányzat a CIB Ingatlanlízing Rt-től 10 éves futamidőre lízingbe veszi az új épületszárnyat, majd pedig a teljes lízingdíj megfizetését követően, a 10 év elteltével az Önkormányzat tulajdonába kerül az épületrész. Az épület lízingdíja és a szükséges négy ingatlan ára 2003. decemberi euro-árfolyamon számítva összesen mintegy 1,7 milliárd Ft.

A beruházás első lépéseként az Önkormányzat a CIB Credit Rt által nyújtott kölcsön igénybevételével megvásárolta (illetve az egyik ingatlan esetében kisajátította) az iskola mellett fekvő négy ingatlan, így a Hősök tere – XII. utca – Lyka Károly utca – XIV. utca által határolt tömb teljes egészében az Önkormányzat tulajdonába került. A házak közül kettőt már augusztusban elbontottak, a másik kettő épület bontására információink szerint október végén kerül sor.

Az Önkormányzat így a szerződésben vállalt határidőben át tudja adni a munkaterületet a kivitelezőnek. A kivitelezés szerződésben vállalt határideje 2005. december 31. napja, ám információink szerint – amennyiben a kivitelezést segítő enyhe telünk lesz, és más körülmények sem hátráltatják a munkát – lehetséges, hogy már a jövő tanév kezdetére, 2005. szeptemberére elkészül az új épületszárny.

A századfordulót idéző bemutató órákkal készült a XVII. kerületi Pedagógiai Napok ez évi rendezvénysorozatára a Hősök terei iskola, amely az elmúlt tanévben ünnepelte alapításának 100. évfordulóját. (FOTÓ: JURECZNÉ NAGY MÁRTA)

Az ILEX Kft és az Önkormányzat által ez évben is meghirdetett „Szébb, virágosabb XVII. kerületért” versenyben a családi házak kertjei kategóriában mindhárom dobogós helyet rákosligetiek kapták. I. hely: Szabó Gáborné (XVI. utca 29.), II. hely: Kulcsár Lászlóné (XII. utca 33.), III. hely: Horváth Zoltán (XII. utca 27.) Mindannyiuknak gratulálunk!

Nagyapám

Nem ismertem a nagyapámat. Elment, mielőtt megérkeztem. Nem volt a sors kegyeltje. Vagy mégis, mindenek ellenére? Frontszolgálat, majd hadifogság a világháborúban. Akkor még így mondták: a világháború. Akkor még nem tudták, hogy elkövetkezik majd a második is.

Hat év messze földön, orosz fogságban. Hazatért, megnősült, született egy fia és egy leánya. Aztán megözvegyült. Majd ismét megnősült, született még két leánya. De közben a háború, a második, elvitte a fiát. Elvitte messzire, s még a hamvait sem hozta haza – ott nyugszik, valahol Erdélyországban.

Olvasom nagyapám, Góth Pál Zoltán visszaemlékezéseit a harcterről és a fogság éveiről. Virágzó május volt, már majd egy év telt el Szarajevó óta. Pünkösöd, majd rá két napra a tűzkeresztség. Aztán a fogság.

...és megindult a szomorú menet. Bánat és kétség mutatkozott az arcokon. (...) Egy tábori szekéren hozták utánunk a megsebesült bajtársakat. Menetközben izgatottan tárgyaltuk az eseményeket, és azután találgattuk a jövőt, amelybe nem tudtunk belepillantani, nem sejtettük, hogy vágyaink évek hosszú során keresztül majd hiába várnak kielégítésre, és szüntelenül csak azzal vigasztaltuk egymást, hogy már úgysem tarthat sokáig a háború, és legfeljebb egy-két hónap múlva otthon leszünk. Képzletben már ott ültünk kedveseink körében a dűsan terített karácsonyi asztal mellett, amely mellett évről-évre üresen maradt egy szék. És azalatt messze keleten, hóval, jéggel fedett mezőkön, jéghideg, fütetlen barakkokban fekete kenyeret rágcsálva, rongyokba burkolva, csendesen könnyezett valaki. (...)

Soha szebben, hatalmasabban és igazabban nem nyilatkozhat meg a három isteni erény, mint a harctéren küzdő honvéd és a rabságban sínylődő fogoly életében. A hit a szenvedésnek, a remény a csüggedés és a szeretet a hosszú számkivetés ellen a legjobb orvosságnak bizonyult. Mindhárom gyógyított, vigasztalt és felemelt bennünket a legválságosabb percekben. Igaz, voltak közöttünk olyanok, akik részint saját hibájukból kifolyólag, részint önhibájukon kívül megbotlottak, elestek, de ennek magyarázatát emberi gyarlóságunkban kell keresni.

Egy nagy magyar államférfiú „erkölcsi halottak”-nak nevezte a hadifoglyokat. Mi éreztük azt, és érezzük most is, együttesen és külön-külön, hogy nem azok vagyunk. Akiknek sírt a lelkük arra a tudatra, hogy tétlenségre kárthatva, nem nyújthatják segítő karjaikat a letiport hazára zúduló, megsemmisítő csapások elhárítására, akiknek még csak jajszavukat sem hallhatták meg idehaza akkor, amikor az elveszett nemzeti ügy szomorú, befejezett ténye előtt vérző szívvel megállani voltak kénytelenek, akiknek a 6 évi távollét és a hatezer mérföldnyi távolság a Kárpátok bércétől, a magyar rónától, otthonuktól és szeretteiktől nem volt elég sok és elég nagy ahhoz, hogy megmérhetetlen szeretetük csak egy parányit is veszített volna őszinteségéből, nagyságából, akik a legszebb krisztusi tant gyakorolták akkor, amikor balsorukban az őket kínzóknak is megbocsájtottak – azok nem lehetnek erkölcsi halottak.

Minékünk, akiknek megadatott az, hogy a sok viszontagság után, elérve vágyainkat, végre visszatérhettünk ebbe a megcsonkított hazába, amelyet a belső diszharmónia, külső ellenség és az igazi „erkölcsi halottak” együttes erővel tettek tönkre, nem lehet más elégtételünk, csak az, ha beteljesülve látjuk azon ideálunkat, hogy ez az ország nem a gyűlölködés, széthúzás, hanem a megértő munka és a szeretet hazája.”

Megvalósult egy álom a Bóbita Óvoda udvarán!

A szülői segíteni akarás, a jó szándék, az önzetlen felajánlás valamint az összefogás szép példájának lehettünk szemtanúi a Bóbita Óvoda udvarán épülő kerékpárút (KRESZ pálya) kapcsán. A nagylelkű felajánlást két család (Pisók és Szabó család) tette, és a P-NIVÓ Kft finanszírozta teljes egészében, melynek bekerülési költsége kb. 1,5 millió forint. Ekkora felajánlásra az elmúlt 25 évben még nem volt példa az óvoda életében.

Az óvoda szülői közösségének összefogásával, társadalmi munkájával sikerült megteremteni a feltételeket ahhoz, hogy a szakmunkák megkezdődhessenek. Egy több fős brigád több napon keresztül (szombaton és vasárnap is) szorgoskodott azon, hogy még az ős folyamán a gyermekek birtokukba vehessék a kerékpárutat. Viacolor térkövel 120 m²-en burkolták a pályát, amihez a segédmunkát a „Bóbitás édesapák” biztosították. A kerékpárút közepén a gyermekek számára focipálya készült, amelyhez a termőföldet szintén a P-NIVÓ Kft biztosítja.

A szakszerű füvesítéshez az ILEX Kft vezetője, András Károly adott szakmai útmutatást, amelyet még egy kis ajándékkal is megtoldott.

Azt gondolom, hogy ezzel a nagyszerű felajánlással a rákosligeti gyerekek egészségének megóvásához, céltudatos mozgásfejlesztésükhöz, az alapvető KRESZ ismeretek elsajátításához, a közlekedési morál javításához is hozzá tudunk járulni. Azt reméljük, hogy már óvodás korukban megtaníthatjuk gyermekeinket arra, hogy a közlekedésben is tekintettel kell lenni másokra, hogy milyen fontos szerepe van az udvariasságnak, a toleranciának, s közvetlenül is felhívhatjuk a figyelmüket a közlekedésben rejlő veszélyekre.

BELLÁNÉ MARKÓ KATALIN
óvodavezető

Faültetés és játszótér-felújítás pályázati segítséggel

Pályázatot nyújt be az Önkormányzat a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium által a por- és zajterhelés csökkentése érdekében őshonos fafajok telepítésének támogatására kiírt pályázatra, amelynek keretében 50%-os támogatás nyerhető el közterületi faültetésre.

Városrésznünk képviselője, dr. Dombóvári Csaba kezdeményezésére a Képviselő-testület 5 millió Ft önrész biztosításával további 5 millió Ft-ot pályázott meg, amely összegből – sikeres pályázat esetén – egyrészt a lakótelepen, az Újlak utcában, másrészt pedig Rákosligeten a Ferihegyi úton, a Heltai téren és a régi temető területén, a Fackh Károly téren összesen mintegy 500-600 facsemete elültetésére kerülhetne sor.

A Heltai téri játszótér felújításának befejezéséhez is pályázat útján próbál forrást szerezni az Önkormányzat. A tér felújítása 2002-ben a sportpálya rendbe tételével, a játszótér bekerítésével, az elöregedett fák kivágásával és újak ültetésével elkezdődött. A Képviselő-testület a Fővárosi Önkormányzat ez évi zöldfelület-fejlesztési pályázatán 10,3 millió Ft önrész biztosítása mellett további 7,7 millió Ft-ot szeretne elnyerni a játszótér teljes körű felújításának befejezéséhez.

Őszi takarítás a sportpályán

A Hősök terei iskola pályatakarítást szervezett szeptember 25-re a XV. utcai sportpályán. A pálya az iskola kezelésében van, az 1980-as évek második felében társadalmi munkában alakították át futballpályából többfunkciós sportpályává (aszfaltozott kosárpálya, salakos kispályás focipálya, salakos futókör, távolugró homok, stb.). Az Önkormányzat azóta nem sokat törődött a pályával, állapota igen leromlott, a kerítés sok helyen felszakadt, megrongálódott.

A résztvevők egy csoportja a „pogácsa-szünetben”

(FOTÓ: MAJZIK ANNA)

A szombati takarítás során gyermekek, szülők és tanárok együtt szedték össze az eldobált szemeteket, összegereblyézték az avart és elkezdték kikapálni a salakos futópályáról a gázt. Mintegy 60-70 gyerek, 15 tanár és néhány szülő jött el a programra, amelynek végére két konténernyi avar és hulladék gyűlt össze. A résztvevőket a szervezők üdítővel és pogácsával fogadták.

A Hősök terei iskola nagy hangsúlyt fektet a gyermekek környezettudatos nevelésére, erre a mostani esemény mellett jó példa az is, hogy a tavaszi kerületi szemétyűjtő és faültető akció során a ligetiek voltak a legaktívabbak, akkor is hatvannál több gyermek vett részt tanáraikkal együtt a régi temető takarításában és a Ferihegyi úton a faültetésben.

Idén is nagy sikert aratott a Hősök terei iskola májusi musical-bemutatója. A diákok az *Oliver! c. zenés darabot* adták elő a zsúfolásig telt tornateremben Dunai Mónika, Majzik Anna és Szűcs Katalin rendezésében, Imre László díszleteivel

(FOTÓ: ÁCS JÓZSEF)

Régi fényképek I.

Ez év nyarán két nagyméretű régi fényképpel gazdagodott a Rákosmenti Helytörténeti Gyűjtemény. Hajdan volt rákosligeti osztálytársam, Zányi Ildikó (Sztrányai Györgyné) ajándékozta nagyszülei fényképeit a Gyűjteménynek, mellékelve a nagypapa és a nagymama életútját röviden bemutató kutatás eredményeit is. Ebből szeretnék néhány gondolatot közreadni.

A nagypapa, Skonda László 1860. június 3-án született a Gömör megyei Betléren. Apja gróf Andrassy Móric betléri vasgyárában dolgozott gyármesterként. 14 éves korára árvaságra jutott, nevelése a nála 10 évvel idősebb bátyjára maradt. Valószínűleg autodidakta módon szerezte műszaki ismereteit, iskolai végzettségéről nem maradtak írásos emlékek. Mozdonyvezető lett, a budapesti Keleti Fűtőházban kezdett dolgozni, egy időben főnöke is volt a Fűtőháznak. 1893-tól tagja lett a MÁV betegsegélyező pénztárnak.

Egy családi legenda arról számol be, hogy egy alkalommal Skonda László fékhiba miatt nem tudta mozdonyát megállítani, s így az kiszaladt a Baross térre. Emiatt lefokozták, egy ideig csak tehervonatokat vezethetett. Ez a történet lehetett az oka annak, hogy Skonda elkezdte a fékek működését tanulmányozni, „...és végül olyan fékrendszert vezetett be, amelyet azután egész Európában sikerrel alkalmaztak. Ennek köszönhető, hogy egész Európában ingyen utazhatott.” Valószínűleg George Westinghouse 1869-ben szabadalmaztatott légfékjének módosításáról lehet szó, hiszen Skonda László 1912-ben könyvet is írt „A Westinghouse-fék kezelése és az üzemben elforduló hibák kiküszöbölése” címen. A könyv ma a Közlekedési Múzeumban található. Skonda idősebb korában a Budapesti Műszaki Egyetemen is tanított rövid ideig.

1896-ban kötött házasságot első feleségével, Baló Máriával, és Kolozsvárra költöztek. Majd amikor a Munkás Otthon telep felépült, és első lakói már beköltöztek, 1901-ben házat vett Skonda László is a MÁV révén a telepen. Így majdnem az első ligeti telepesekek között tarthatjuk őt számon. Kisfia már itt született, de 7 hónapos korában meghalt. Nagytarcására temették, mert az új telepnek ekkor még nem volt saját temetője.

Skonda László tekintélyes, jómódú polgára volt Rákosligetnek. Az épülő katolikus templom számára ő ajándékozta a toronyórát, melyet az órás mester 1000 koronáért készített el. Első felesége súlyos tüdőbeteg lett, haláláig Schreiner Margit ápolta, aki Skonda másodunokatestvére volt. Az asszony az 1910-es évek elején meghalt, őt is Nagytarcásra temették. Később Skonda a rákosligeti temető megnyitásakor mindkét halottat áthozatta ide.

Skonda 1914. november 7-én, 54 évesen nősült másodszor. A házasságkötéshez külön engedély kellett, mivel a feleség – a korábbi ápolónő, Schreiner Margit – rokona volt leendő férjének. Ebből a házasságból született Olga lányuk, aki az ajándékozó Zányi Ildikó édesanyja volt. Őt már én is ismertem.

Skonda László 1937. március 7-én hunyt el, felesége egy évvel később, 1938. július 8-án követte őt. Mindketten a ligeti temetőben nyugodtak annak felszámolásáig.

A családkutató unoka így fejezte be a nagyszüleiről készített rövid életrajzot: „Ma már csak én tudom a sírok helyét, aki lejegyeztem azt, amit tudtam, unokája, Sztrányai Györgyné, Zányi Ildikó, Skonda Olga leánya, 1997-ben. Én már nem ismerhettem, mégis egész életemben az ő szelleme jelen volt a nevelésemben.”

DR. DOMBÓVÁRI ANTAL
Rákosmenti Helytörténeti Gyűjtemény vezetője

A CSEKOVSKY ÁRPÁD MŰVELŐDÉSI HÁZ PROGRAMAJÁNLATA

CSALÁDI DÉLUTÁN

Az Alma együttes Mikulás napi műsora
2004. december 4-én, szombaton 16 órákor

MŰVÉSZETI SZALON

Domonkosné Krusnyák Magdolna vetített képes előadása
Budapest legújabb köztéri szobráiról
2004. december 14-én 18 órákor

RAP 17

Underground HIP HOP PARTY
2004. november 12-én, pénteken 20 órától

KARAOKE BULI

Mindenki sztár lehet a színpadon! Havonta egyszer: november 20-án és december 18-án, szombaton 21 órától!

ROCK HÉTVEGE

Koncertek a rockzene kedvelőinek!
November 5.: MOON FLOWER
December 3.: OPEN DOORS

VÖRÖS HÁZ BLUES KLUB

Az igényes blues-zenét kedvelő közönségnek és muzsikusoknak! November 19.: DEÁK BILL GYULA

SZOMBAT ESTI TÁNCPARTI

Színvonalas élőzene a '60-as évektől napjainkig – táncolni vágyóknak!

November 6.: GESAROL
December 4.: Mikulás bál az ATLANTISZ zenekarral

GYERMEK TÁNCBÁZ

Tálas Ágival és barátaival minden második szombaton (november 6-án és 20-án, december 4-én és 18-án) 17-18 óra között

A CSEKOVSKY ÁRPÁD MŰVELŐDÉSI HÁZ

Látogatható minden szombaton 14-18 óráig
valamint előzetes egyeztetés alapján más időpontban is
(Cím: Rákosliget, XVI. utca 1., Tel: 2579482)

A Csekovszky Árpád Művelődési Ház
programjainak támogatója:

Diego Áruház – Home Center
Budapest XVII., Pesti út 237.